РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
ЧЕРЕМШАНСКИЙ
МУНИЦИПАЛЬНЫЙ РАЙОН
СОВЕТ УЛЬЯНОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧИРМЕШӘН МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
УЛЬЯНОВКА АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

Центральная ул., 44 дом, Ульяновка село, 423115 тел./факс+7(84396) 2-33-16/2-33-17; email: Ul.Cmn2@tatar.ru 423115, Ульяновка авылы, Үзэк урам, 44 йорт

29 декабрь 2018 ел **№ 104**

Татарстан Республикасы
Чирмешән муниципаль районы
Ульяновка авыл җирлеге Советы
КАРАРЫ

Татарстан Республикасы
Чирмешән муниципаль районының
«Ульяновка авыл җирлеге» муниципаль
берәмлегенең шәһәр төзелеше
проектлаштыруның җирле нормативларын
раслау турында

Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексының 29.4 статьясы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы «Ульяновка авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Ульяновка авыл җирлеге Советы карары:

1. Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районының «Ульяновка авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең шәһәр төзелеше проектлаштыруның җирле нормативларын кушымта нигезендә расларга.
2. Әлеге карар кабул ителгәннән соң 5 (биш) көннән дә артмаган вакыт эчендә Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районының «Ульяновка авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең шәһәр төзелеше проектлаштыруның расланган җирле нормативларын территориаль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында урнаштырырга.
3. Расланган җирле нормативларны территориаль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында урнаштыру турында хәбәрнамәне әлеге карар кабул ителгәннән соң 30 (утыз) көннән дә артмаган вакыт эчендә

Татарстан Республикасы төзелеш, архитектура һәм ТКХ министрлыгына җибәрергә.

4. Әлеге карар Интернет-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталында http:// cheremshan.tatarstan.ru. адресы буенча басылып чыгарга тиеш.

5. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Чирмешән муниципаль районы
Ульяновка авыл җирлеге рәисе,
Совет Башлыгы Шәмсетдинов С.З.

Татарстан Республикасы
Чирмешән муниципаль районы
Ульяновка авыл җирлеге Советының
2018 елның 29 декабредәге
104 номерлы карары белән
расланган

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧИРМЕШӘН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
УЛЬЯНОВКА АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ
ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ПРОЕКТЛАШТЫРУ БУЕНЧА
ҖИРЛЕ НОРМАТИВЛАР

ЭЧТӘЛЕК

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР 4
2. ИСӘПЛӘҮ КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН КУЛЛАНУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ ҺӘМ ӨЛКӘСЕ 6
3. УЛЬЯНОВКА АВЫЛ ҖИРЛЕГЕНЕҢ КЫСКАЧА ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ
4. ТӨП ӨЛЕШ 9

4.1. Авыл җирлеге халкын электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; мондыйларның территориаль яктан мөмкин булган максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре...9

4.2. Авыл җирлеге халкын автомобиль юллары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре җирлекнең җирле әһәмияттәге объектларына караган торак пунктлар һәм транспорт объектлары; өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булуын исәпләү күрсәткечләре 11

4.3. Авыл җирлегенең социаль яклауга мохтаҗ халкын торак төзелеше объектлары белән тәэмин ителешенең гражданнарның хокукларын тәэмин итү максатларында гамәлгә ашырыла торган минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре ; мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәҗәдә рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре...11

4.4. Авыл җирлеге халкының мәдәният объектлары, ял итү белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре, мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәҗәдә рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре...12

4.5. Авыл җирлеге халкының физик культура һәм массакүләм спорт объектлар белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булуын исәпләү күрсәткечләре 13

4.6. Авыл җирлегенең мәгълүматлаштыру һәм элемтә бүлеге объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булуын исәпләү күрсәткечләре...13

4.7. Авыл җирлеге халкының көнкүреш калдыкларын җыю һәм чыгару объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре;

авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булуын исәпләү күрсәткечләре……………………………………………………………14

4.8. Авыл җирлеге халкын төзекләндерү һәм яшелләндерү объектлары белән тәэмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәҗәдә рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; ………………………………………………………………………………14

4.9. Авыл җирлеге халкының ритуаль хезмәтләре күрсәтү объектлары белән тәэмин ителүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәҗәдә рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре………………………………………………………………………………..15

4.10. Авыл җирлегенең социаль тәэминат һәм халыкны социаль яклау объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре ………………………………………………………15

5. 1. АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ ХАЛКЫНЫҢ ҖИРЛЕ ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРДА НОРМАТИВ ИХТЫЯҖЫН БИЛГЕЛӘҮ БУЕНЧА ТӘКЪДИМНӘР, КҮРСӘТЕЛГӘН ОБЪЕКТЛАРНЫ ………………………………………………………………………..16

5.1. Авыл җирлеге халкын электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу, күрсәтелгән объектларны урнаштыру буенча норматив ихтыяҗларын билгеләү буенча тәкъдимнәр ……………………………………………………………………………………16

5.2. Авыл җирлеге халкының торак пунктлар чикләрендә урнашкан транспорт объектлары, әлеге объектларны урнаштыруда норматив ихтыяҗларын билгеләү буенча тәкъдимнәр……..19

5.3. Торак төзелеше объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр 20

5.4. Авыл җирлеге халкының мәдәният, массакүләм ял, ял, физик культура һәм массакүләм спорт объектларына норматив ихтыяҗларын билгеләү, күрсәтелгән объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр …………………………………………………………………………...21

5.5. Мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр 21

5.6. Авыл җирлеге халкының көнкүреш калдыкларын җыю һәм чыгару объектлары норматив ихтыяҗларын билгеләү , күрсәтелгән объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр ………...22

5.7. Авыл җирлеге халкының төзекләндерү һәм яшелләндерү норматив ихтыяҗларын билгеләү, күрсәтелгән объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр;…………………………23

5.8. Зиратларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр 24

6. ИСӘП-ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН НИГЕЗЛӘҮ БУЕНЧА МАТЕРИАЛЛАР 26

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Ульяновка авыл җирлегенең шәһәр төзелеше проектлаштыруның җирле нормативлары (алга таба-нормативлар) Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районының норматив-хокукый актлары нигезендә эшләнде.

1.2. Әлеге нормативлар белән җайга салынмаган мәсьәләләр «Техник җайга салу турында» 27.12.2002 ел, № 184-ФЗ Федераль закон таләпләре нигезендә, Россия Федерациясе территориясендә гамәлдә булган законнар һәм норматив-техник документлар белән җайга салына.

1.3. Әлеге нормативлар, оештыру-хокукый формаларына бәйсез рәвештә, Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районының Ульяновка авыл җирлеге территориясендә үз эшчәнлеген алып баручы барлык шәһәр төзелеше эшчәнлеге субъектлары өчен мәҗбүри.

1.4. Шәһәр төзелеше проектларының җирле нормативларын раслау, аларга үзгәрешләр кертү федераль законнар, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Ульяновка авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының норматив хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.5. Әлеге нормативлар авыл җирлеге халкының җирле әһәмияттәге объектлар белән тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләрен; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булганның максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләрен билгели.

1.6 Авыл җирлеге халкының тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнә торган җирле әһәмияттәге объектларга түбәндәге өлкәләргә карый торган объектлар керә::

су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу, торак пунктлар чикләрендә җирле әһәмияттәге автомобиль юллары;

социаль яклауга мохтаҗлар өчен гражданнарның хокукларын тәэмин итү максатларында гамәлгә ашырыла торган торак төзелеше объектлары,

мәдәният, массакүләм ял,

мәгълүматлаштыру һәм элемтә,

физик культура һәм массакүләм спорт өлкәсендә;

көнкүреш калдыкларын җыю һәм чыгару,

төзекләндерү һәм яшелләндерү,

ритуаль хезмәтләр күрсәтү;

социаль тәэмин итү һәм социаль яклау.

1.7. Нормативлар үз эченә түбәндәге өлешләрне ала:
төп өлеш (авыл җирлеге халкының җирле һәмияттәге объектлар белән тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булуы дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре);
нормативларның төп өлешендә булган исәп-хисап күрсәткечләрен нигезләү буенча материаллар;
нормативларның төп өлешендә булган исәп-хисап күрсәткечләрен куллану кагыйдәләре һәм өлкәсе;
авыл җирлеге халкының җирле әһәмияттәге объектларга булган ихтыяҗын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр;
авыл җирлегенең кыскача характеристикасы.

2. ИСӘПЛӘҮ КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН КУЛЛАНУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ ҺӘМ ӨЛКӘСЕ

2.1 Ульяновка авыл җирлегенең территориаль планлаштыру документларын, Ульяновка авыл җирлеге территорияләренә карата эшләнелә торган территорияне планлаштыру документларын әзерләү, Килештерү, раслау һәм тормышка ашыру вакытында әлеге нормативларда билгеләнә торган исәп-хисап күрсәткечләре кулланыла.

2.2. Шәһәр төзелешен проектлаштыру нормативлары дәүләт хакимияте һәм җирле үзидарә органнары, шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнарның үтәлешен тикшереп тору һәм күзәтү органнары тарафыннан карарлар кабул итү өчен кулланыла.

2.3. Җирлекнең җирле әһәмияттәге объектлары исемлеге, авыл җирлеге халкының минималь тәэмин ителүчәнлеге дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм әлеге нормативларның төп өлешендә китерелгән авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь үтемле булу дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре үтәлү өчен мәҗбүри булып тора.

2.4. Гамәлдәге норматив документларны, шул исәптән әлеге нормативларда сылтама бирелә торган документларны юкка чыгарганда һәм (яки) үзгәрткәндә гамәлдән чыгарылган нормаларга таянып эш итәргә кирәк.

3. УЛЬЯНОВКА АВЫЛ ҖИРЛЕГЕНЕҢ КЫСКАЧА ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ

3.1. Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Ульяновка авыл җирлеге территориясенең кыскача характеристикасы, шулай ук халыкның саны, тыгызлыгы һәм социаль-демографик составы турында мәгълүматлар, җирлекнең башка характерлы үзенчәлекләре 1 нче таблицада китерелгән

1 нче таблица

№ п/п	Күрсәткеч атамасы	Характеристика
1	Татарстан Республикасы муниципаль районнары һәм шәһәр округлары авыл җирлеге структурасында авыл җирлеге территориясенең урыны	Чирмешән муниципаль районының Ульяновка авыл җирлеге Татарстан Республикасының көньяк өлешендә һәм Чирмешән муниципаль районының көньяк-көнбатыш өлешендә урнашкан. Көнбатышта Яңа Кади, Иске Кади һәм Иске Котыш авыл җирлекләре җирләре белән, төньякта Күтәмә авыл җирлеге, көнчыгышта-Яңа Элмәле авыл җирлеге, Көньякта һәм көньяк-көнчыгышта Чирмешән авыл җирлеге җирләре белән чиктәш.
2	Авыл җирлеге чикләрендә территориянең гомуми мәйданы, га.	3450
3	Авыл җирлеге составына керүче торак пунктлар исемлеге	Ульяновка авылы, Нагорный бистәсе, Саминовка авылы, Сосновка авылы, Девичья Поляна авылы
4	01.01.2018 елга даими халык саны	
	Барлыгы, кеше	766
5	Халык тыгызлыгы , 01.01.2018 ел., кеше./кв. км	22,2

6	Халыкның яшь структурасы, 01.01.2018 ел	
	эшкә яраклыдан яшьрәк халык, кеше	16
	эшкә яраклы халык (ир-атлар 16-59 яшь, хатын-кызлар 16 – 54 яшь), кеше	427
	эшкә яраклыдан өлкәнрәк халык, кеше	168
7	2035 елга даими халык саны фаразы.	
	барлыгы, кеше.	мәгълүматлар юк (ДП эшләнмәгән)
8	Авыл җирлегенең торак фонды, 01.01.2018 ел.	
	барлыгы, мең кв. метр торак мәйданы	25,1
9	Халыкның торак белән тәэмин ителеш дәрәҗәсе, кв. м/кеше	32,7
10	Авыл җирлеге территориясендә табигый-климат шартлары	
	климат районы (төзелеш өчен районлаштыру климат картасы буенча	II В
	сейсмик куркыныч дәрәҗәсе (баллар)	СНиП 11-7-81 / «Сейсмик районнарда төзелеш" 5 нче номерлы үзгәреш нигезендә, хәзерге вакытта урта грунт шартлары өчен Ульяновка авыл җирлеге территориясе 6 баллы (В картасы) һәм 7 баллы (С картасы) зур җаваплылык объектларын төзегәндә сейсмик зоналарга керә.
	общая оценка природно-климатических условий	уңайлы

4. ТӨП ӨЛЕШ

4.1. Ульяновка авыл җирлеге халкын электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу объектлары белән тәэмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәҗәдә үтемле булуын исәпләү күрсәткечләре;

4.1.1. Торак пунктларны төзү буенча инженерлык җиһазлары системасын территориаль планлаштыру документлары һәм су белән тәэмин итү, канализация, электр, җылылык һәм газ белән тәэмин итү схемалары нигезендә проектларга кирәк, ул билгеләнгән тәртиптә эшләнгән һәм расланган.

Әлеге тармак схемаларында технологиянең, егәрлекнең, инженерлык челтәрләренең күләмнәренең принципиаль мәсьәләләре хәл ителергә тиеш, схеманы гамәлгә ашыру чираты буенча киңәшләр бирелде.

4.1.2. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләре 2 нче таблицада китерелгән.

2 нче таблица

№ п/п	Күрсәткеч атамасы	Халык тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе	Халыкның территориаль уңайлык белән тәэмин ителешенең максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе
1	Электр белән тәэмин итү системасы объектлары: электр трансформаторлар подстанцияләр, бүлү пунктлары, төрле көчәнешле электр челтәрләре	Торак йортларны һәм иҗтимагый биналарны электр энергиясе белән 100 процент тәэмин итү; торак урамнарны яктырту - 100 процент	билгеләнми
2	Система объектларын җылылык белән тәэмин итү, шул исәптән: үзәкләштерелгән: котельныйлар, җылылык электростанцияләре, җылылык челтәрләре; үзәкләштерелгән: автоном учреждениеләр, шәхси котельныйлар, фатир җылылык генераторлары, җылылык челтәрләре	торак йортлар һәм иҗтимагый биналарның җылылык энергиясе белән тәэмин ителеше- 100 процент	Билгеләнми

3	Үзәкләштерелгән газ белән тәэмин итү системасы объектлары: газ бүлү челтәрләре газ тутыру станцияләре газ җайга салу пунктлары газ бүлү челтәрләре	Торак биналар газ белән тәэмин ителеше - 100 процент	Билгеләнми
4	Үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системасы объектлары: су белән тәэмин итү чыганаклары, су алу корылмалары, су саклау өчен савытлар, суүткәргеч	торак һәм иҗтимагый биналарны су белән тәэмин итү - 100 процент	Билгеләнми
5	Су бүлү системасы объектлары * , шул исәптән: үзәкләштерелгән: чистарту корылмалары, канализация насослары канализация станцияләре торбаүткәргеч; үзәкләштерелгән: локальные чистарту Корылмалар, атланмалар канализация станцияләре торбаүткәрге	торак йортлар белән иҗтимагый биналарны тәэмин итү - 100 процент	Билгеләнми

* исәп-хисап күрсәткечләре яңгыр канализациясенә кагылмый

4.2. Торак пунктлар һәм транспорт объектлары чикләрендә автомобиль юллары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре, авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булуын исәпләү күрсәткечләре;

4.2.1. Автомобиль транспорты барлык биналарга һәм корылмаларга да барып җитәргә тиеш.

4.2.2. Авыл җирлеге халкы өчен җәмәгать транспорты тукталышларының территориаль яктан мөмкин булган дәрәҗәдә үтемле булуын исәпләү күрсәткечләрен 3 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк. Авыл җирлеге халкының әлеге объектлар белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнми.

3 нче таблица

№ п/п	Объект атамасы	Территориаль яктан халык файдалана алырлык максималь рөхсәт ителгән дәрәҗә (метр)
1	Торак пункт буенча тулаем алганда тукталыш пунктлары	500

4.3. Гражданнар хокукларын тәэмин итү максатларында гамәлгә ашырыла торган торак төзелеше объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре, авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булуын исәп-хисап күрсәткечләре;

4.3.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 4 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

4 нче таблица

№ п/п	Объект атамасы	Халыкның минималь рөхсәт ителгән тәэмин ителеш дәрәҗәсе (кв. м / кеше)		Халык өчен максималь рөхсәт ителгән территориаль үтемлелек дәрәҗәсе
		2018 ел	2025 ел	
1	Авыл җирлекләрендә торак биналар	18,0	18,0	билгеләнми
Искәрмә. Киләчәккә исәп-хисап күрсәткечләре факттагы 2025, 2035 елларда елга ирешелгән торак урыннарының гомуми мәйданы белән тәэмин ителешнең минималь дәрәҗәсе күрсәткечләрен исәпкә алып корректлана				

4.4. Авыл җирлеге халкының ял итү, массакүләм ял итү, ял итү объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр мөмкин булган дәрәҗәдә файдаланылуының исәп-хисап күрсәткечләре;

4.4.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 5 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

5 нче таблица

№	Объект тамасы	Халык тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе	Халык өчен территориаль уңайлыкның максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе
	Халык саны булган торак пунктлар өчен клуб учреждениеләре: 0,2 – 1 мең. кеше. 1 – 3 мең. кеше.	300 урын 300 – 230 урынт	
	Халык саны булган торак пунктлар өчен ккитапханәләр: 1 – 3 мең. кеше.	6 – 7,5 мең берәмлек саклау 5 – 6 1000 кешегә 6 урын	
Искәрмә. 1. Азрак исәп-хисап күрсәткечен зур торак пунктлар өчен кабул итәргә кирәк. 2. Халык саны 1,5 меңнән артык булган авыл торак пунктлары өчен объектларның санын, составын һәм сыйдырышлылыгын билгеләгәндә район үзәкләре һәм үзәкләре) башка торак пунктлардан килгән халыкны өстәмә рәвештә исәпкә алырга кирәк, җәяүлеләр өчен 30 минутлык зонада урнашкан. 3. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 42нче карары нигезендә 26.01.2009 ел халыкның клуб хезмәтләре белән тәэмин ителешенең социаль гарантияләре дәрәҗәсе 2019 елга кадәр учреждениеләр һәм китапханәләр гамәлдәге тәэмин ителеш дәрәҗәсендә кабул ителә.			

4.5. Авыл җирлеге халкының физик культура һәм массакүләм спорт объектлары белән тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булуын исәпләү күрсәткечләре.

4.5.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 6 таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

6 нчы таблица

№ п/п	Объект атамасы	Халык тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе	Халык өчен территориаль уңайлыкның максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе
1	Спорт заллары	1000 кешегә 350 кв. метр идән мәйданы	билгеләнми
2	Яссы спорт корылмалары	1000 кешегә 1950 кв. метр	билгеләнми

4.6. Авыл җирлеге халкын мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектлары белән тәэмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булуын исәпләп чыгару күрсәткечләре;

4.6.1. Авыл җирлеге халкын мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектлары белән тәэмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләрен 7 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк**.**

7 нче таблица

№ п/п	Объект атамасы	Үлчәү берәмлеге	Халык тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе
1	Почта элемтәсе бүлеге	авыл җирлеге төзелеш объектлары	1

4.6.2.Авыл җирлеге халкы өчен мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектларының территориаль яктан мөмкин булган дәрәҗәдә файдаланылуының исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнми.

4.7. Авыл җирлеге халкының көнкүреш калдыкларын җыю һәм чыгару объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр мөмкин булган дәрәҗәдә файдаланылуының исәп-хисап күрсәткечләре;

4.7.1. Көнкүреш калдыкларын җыю һәм чыгару объектлары исемлеге, мондый объектларның урнашуы Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районының Ульяновка авыл җирлеге территориясен санитар чистартуның Генераль схемасы нигезендә кабул ителә.

4.7.2. Авыл җирлеге халкы өчен каты көнкүреш калдыкларын җыю өчен контейнер мәйданчыкларының территориаль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булуы (яшәү урыннарыннан, балалар һәм дәвалау-профилактика учреждениеләреннән, спорт мәйданчыкларыннан, ял итү урыннарыннан ераклык) буенча исәп-хисап күрсәткечен 100 метр күләмендә кабул итәргә кирәк.

4.8. Авыл җирлеге халкын төзекләндерү һәм яшелләндерү объектлары белән тәэмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр мөмкин булган дәрәҗәдә файдаланылуының исәп-хисап күрсәткечләре;

4.8.1. Авыл җирлеге халкының гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр белән тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләрен 8 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк**.**

8 нче
таблица

№ п/п	Объект атамасы	Халык тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе (кв. метров/кеше.)	Халык өчен территориаль уңайлыкның максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе
1	Авыл торак пунктларында гомуми кулланылыштагы территорияләр яшелләндерү	18	Билгеләнми
Искәрмә. Урманнар тирә-юнендә урнашкан торак пунктлар өчен эре елгаларның һәм сулыкларның яр буе зоналарында, гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләрнең мәйданы 20% тан да ким булмаска тиеш.			

4.9. Авыл җирлеге халкының ритуаль хезмәтләре күрсәтү объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булганның максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре;

4.9.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 9 таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

9 нчы таблица

№ п/п	Объект атамасы	Халык тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе (га/1 мең. кеше.)	Халык өчен территориаль уңайлыкның максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе
1	Традицион зират	0,24	билгеләнми

4.10. Авыл җирлеге халкын социаль тәэмин итү һәм социаль яклау объектлары белән тәэмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булуын исәпләү күрсәткечләре;

4.10.1. Инвалидларның шәхси автотранспортын даими саклау урыннары белән тәэмин ителеш дәрәҗәсе җиңел автомобильләрнең даими саклау урыннарының гомуми санында 10% ка (ләкин 1 урыннан да ким булмаган), шул исәптән инвалидларның кресло-коляска автомобильләре өчен махсус урыннарның 5% ына тигез булырга тиеш.

Инвалидларның шәхси автотранспортын вакытлыча саклау урыннары белән тәэмин итү дәрәҗәсен учреждениеләр һәм хезмәт күрсәтү предприятиеләре янында җиңел автомобильләрне кыска вакытлы саклау өчен ачык мәйданчыкларда 10% ка (ләкин 1 урыннан да ким булмаган) кабул итәргә кирәк.

5. АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ ХАЛКЫНЫҢ ҖИРЛЕ ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРГА БУЛГАН ИХТЫЯҖЫН БИЛГЕЛӘҮ, ӘЛЕГЕ ОБЪЕКТЛАРНЫ УРНАШТЫРУ БУЕНЧА ТӘКЪДИМНӘРЕ

5.1. Авыл җирлеге халкының электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу, урнаштыру объектларында норматив ихтыяҗын билгеләү буенча тәкъдимнәр күрсәтелгән объектлар

5.1.1. Электр белән тәэмин итү системаларын проектлауны «Торак һәм иҗтимагый биналарның электр җайланмаларын проектлау һәм монтажлау» СП 31-110-2003 таләпләре (6 бүлек), «ФСК ЕЭС» ААҖ техник сәясәте турындагы Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк. 02.06.2006 ел (2 бүлек).

Алдан исәп-хисаплар ясау өчен торак пунктлар территорияләренең чагыштырма исәп-хисап йөкләнешенең эреләнгән күрсәткечләрен 10 нчы таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

10 нчы таблица

Халык саны (мең. чел.)	Торак пункт с плитами на природном газе (кВт/человека)		
	тулаем алганда, торак пункт буенча	Шул исәптән: үзәк	Шул исәптән: микрорайоннар /төзелеш кварталлары
3 тән аз	0,41	0,51	0,39

Искәрмә.

1. Торак пункт үзәге төшенчәсе астында төрле административ, мәдәни, уку учреждениеләре, сәүдә һәм җәмәгать туклануы предприятиеләре тупланган территорияне аңларга кирәк.

2. Таблицада вак сәнәгать предприятиеләреннән йөкләмәләр исәпкә алынмаган. Аларны исәпкә алу өчен түбәндәге коэффициентларны кулланырга кирәк:

табигый газда плитәләр куелган торак пунктлар өчен: 1,2-1,6.

Торак пункт үзәге территориясендә зур әһәмияткә ия булырга кирәк.

Электр энергиясен бүлү системасының көчәнешен сайлау, перспективалы электр йөкләнешләренең үсешен анализлауны исәпкә алып, Татарстан Республикасының бүлү электр челтәре комплексы челтәрләренең перспективалы үсеше схемасы нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Торак пунктларның электр челтәрләренең киеренкелеге исәп-хисап чоры һәм энергия системасында көчәнешләр системасы чикләрендә аларны үстерү концепциясен исәпкә алып сайлана: 35 – 110 – 220 – 500

я 35 – 110 – 330 – 750 кВ.

Электр белән тәэмин итү системасының көчәнеше, энергия трансформациясе баскычларының иң аз санын исәпкә алып, сайлап алынырга тиеш. Якын арада 35-110/10 кВ көчәнешләр системасы иң максатка ярашлы булып тора.

Торак пунктлар территорияләрендә трансформатор подстанцияләрен һәм бүлү җайланмаларын проектлауны «ФСК ЕЭС» ААҖнең техник сәясәте турындагы Нигезләмәнең 2 бүлегендәге электр җайланмаларын урнаштыру кагыйдәләре таләпләренә туры китереп башкарырга кирәк. 02.06.2006 ел.

Трансформатор подстанцияләре, бүлү җайланмалары һәм торак төзелеше территориясендә урнашкан кабельләргә һава электр линияләре күчү пунктлары ябык типтагы проектларга тәкъдим ителә.

5.1.2. Яңа җылылык белән тәэмин итү системаларын проектлау һәм төзү, гамәлдәге җылылык белән тәэмин итү системаларын реконструкцияләү һәм үстерү авыл җирлеген җылылык белән тәэмин итүнең расланган схемасы нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Җылылык белән тәэмин итү системаларын проектлауны кулланучылар категорияләрен исәпкә алып, «җылылык челтәрләре» СНиП 41-02-2003 (5 бүлек), ГОСТ Р 54964-2012 «туры килү-килмәүне бәяләү. Күчемсез милек объектларына экологик таләпләр» (А кушымтасы).

Торак пунктлар территорияләрендә үзәкләштерелгән җылылык белән тәэмин итү чыганакларын коммуналь-склад һәм җитештерү зоналарында, җылылык йөкләнеше үзәкләрендә урнаштырырга киңәш ителә.

Җылылык белән тәэмин итү чыганакларын, җылылык пунктларын урнаштыру акустик исәп-хисаплар белән нигезләнергә тиеш.

Трассаларны һәм җылылык челтәрләрен салу ысулларын «Җылылык челтәрләре» СНиП 41-02-2003 (9 бүлек), СП 42.13330.2011 СНиПның актуальләштерелгән редакциясе 2.07.01-89*таләпләренә туры китереп карарга кирәк. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү» темасына семинар-киңәшмә узды (12 бүлек).

5.1.3. Газ белән тәэмин итүнең гамәлдәге системаларын проектлау һәм төзү, реконструкцияләү һәм үстерү СНиП 42-01-2002 «газ бүлү системалары», ПБ 12-529-03 «газ бүлү һәм газ куллану системалары иминлеге кагыйдәләре» таләпләренә туры китереп, Татарстан Республикасын газ белән тәэмин итү һәм газлаштыруның Генераль схемасы нигезендә, торак-коммуналь хуҗалыкны, сәнәгать һәм башка оешмаларны газлаштыру буенча республика программалары нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Авыл торак пунктлары өчен газ куллануның эреләндерелгән күрсәткечен бер кешегә елына 220 куб. м күләмендә кабул итәргә кирәк.

Газ бүлү һәм газ тутыру станцияләре торак пунктлардан читтә урнашырга тиеш.

Газ өстәмә пунктларны торак пунктның торак төзелеше территориясеннән читтә, аскы яктан урнаштырырга кирәк.

Газ бүлү челтәрендә газ басымын киметү һәм җайга салу өчен газ җайга салу (блоклы яки шкафлы) пунктларын проектларга кирәк.

Газ җибәрү пунктын район үзәгендә урнаштырырга кирәк,район йөкләнеш үзәгенә мөмкин кадәр якын.

Торак пунктларда аерым торучы газ җайга салучы пунктларны биналар һәм корылмаларга кадәр билгеле бер ераклыкта урнаштырырга кирәк:

газ басымы 0,6 МПа – 10 метрга кадәр булган газ җайга салу пунктына керткәндә-0,6-1,2 МПа-15 метр.

5.1.4. Торак пунктларны су белән тәэмин итү системаларын проектлау, шул исәптән су белән тәэмин итү чыганакларын сайлау, су алу корылмаларын урнаштыру СП 30.13330.2012 таләпләренә туры китереп эшләнергә тиеш: СНиП 2.04.01-85* «Биналарның эчке суүткәргечләре һәм канализациясе», СП 31.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе 2.04.02-84* «Су белән тәэмин итү. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар"» СП 42.13330.2011 актуальләштерелгән редакциясе СНиП 2.07.01-89*. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү» (12 бүлек), СанПиН 2.1.4.1074-01 «Эчәргә яраклы су. Үзәкләштерелгән эчәргә яраклы су белән тәэмин итү системаларының су сыйфатына карата гигиена таләпләре. Сыйфат контроле. Кайнар су белән тәэмин итү системаларының куркынычсызлыгын тәэмин итүгә гигиеник таләпләр», СанПин 2.1.4.1175-02 «үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системаларының сыйфатына гигиеник таләпләр. Чыганакларны санитар саклау», ГОСТ 2761-84* «Үзәкләштерелгән хуҗалык-эчәр су белән тәэмин итү чыганаклары. Су белән тәэмин итү һәм эчәргә яраклы су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары " СанПин 2.1.4.1110-02;

Халыкның хуҗалык-эчәргә яраклы ихтыяҗлары өчен тәүлегенә уртача тәүлеклек (бер ел эчендә) су куллану күрсәткечен бер кешегә 200 литр күләмендә кабул итәргә кирәк (эчке суүткәргеч һәм канализация белән тәэмин ителгән биналар, ванналар һәм җирле су җылыткычлар белән).

Су алу корылмаларының тибын һәм схемасын территориянең геологик, гидрогеологик һәм санитар шартларыннан чыгып сайларга кирәк.

Су челтәрләрен боҗра белән проектларга кирәк. Тупиковые линия суүткәргечләр кулланырга рөхсәт ителә:

авария вакытында су белән тәэмин итүдә өзеклек булган очракта җитештерү ихтыяҗларына су бирү өчен;

торбаларның диаметры 100 мм дан артмаган хуҗалык-эчәргә яраклы ихтыяҗларына су бирү өчен;

линиянең озынлыгы 200 метрдан да артык булмаганда.янгынга каршы яки хуҗалык-янгынга каршы ихтыяҗларга су бирү өчен,

Бина һәм корылмаларның эчке суүткәргеч челтәрләре белән тышкы су челтәрләрен боҗралау рөхсәт ителми.

5.1.5. Торак пунктларның канализация системаларын проектлауны СНиПның актуальләштерелгән редакциясе 2.04.01-85* "эчке суүткәргеч һәм биналарны канализацияләү«, СП 32.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе 2.04.03-85*" Канализация. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар"» СП 42.13330.2011 актуальләштерелгән редакциясе СНиП 2.07.01-89*. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү» темасына семинар-киңәшмә узды (12 бүлек).

Көнкүреш суларын тәүлеклеклек уртача су белән тәэмин итү, территориягә су сибүгә һәм Яшел утыртмаларга су тотуны исәпкә алмыйча, тәүлеклеклек су куллануга тигез дәрәҗәдә кабул ителә.

Территориаль планлаштыру документларын эшләгәндә авыл торак пунктлары өчен тәүлеклеклек уртача (бер елга) су бүлүне 1 кешегә 150 л/тәүлегенә кабул итү рөхсәт ителә.

Агынты суларның чистарту корылмалары мәйданчыгын җылы чорда җилләр өчен, су агымы буенча түбәнрәк булган торак пунктның торак төзелешенә карата юнәлеш җилләре өчен аерым яктан урнаштырырга кирәк.

5.2.Авыл җирлеге халкының торак пунктлар чикләрендә урнашкан транспорт объектларында, әлеге объектларны урнаштыру буенча норматив ихтыяҗын билгеләү буенча тәкъдимнәр

5.2.1.Торак пунктлар территориясендә урамнар һәм юллар челтәренең үткәрүчәнлек мөмкинлеге автомобильләштерү дәрәҗәсеннән чыгып билгеләнә.

2025 елга кадәр исәпләнгән вакытка авыл торак пунктлары өчен 1000 кешегә 440 автомобиль кабул итәргә кирәк.

5.2.2.Урта, зур һәм эре авыл торак пунктларында төзелгән территорияләр чикләрендә магистраль урамнарда һәм җайга салынулы хәрәкәт юлларында хәрәкәт итү зарур
юл аркылы чыгу урыннарын 200-300 метр интервалы белән бер дәрәҗәдә (җир өсте) күздә тотарга.

5.2.3. Җәмәгать транспортының тукталыш пунктлары арасындагы ераклыкны – 400 – 600 метр, җәмәгать үзәге чикләрендә урта, зур һәм эре авыл торак пунктлары-300 метр кабул итәргә киңәш ителә.

5.2.4. Торак пунктлар һәм җирле әһәмияттәге объектларга караган транспорт объектлары чикләрендә автомобиль юлларын проектлауны СП 42.13330.2011 СНиП 2.07.01-89*актуальләштерелгән редакциясе таләпләренә туры китереп башкарырга кирәк. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү» (11 бүлек, кушымталар һәм, К, Л).

5.3. Торак төзелеше объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.3.1. Торак төзелеше һәм торак төзелеше төрләренең исәп-хисап күрсәткечләре гамәлдәге һәм фаразлана торган социаль-демографик вазгыятьне һәм халыкның керем дәрәҗәсен исәпкә алып башкарылырга тиеш.

5.3.2. Торак төзелешенең характерына туры китереп, 11 нче таблицада китерелгән төзелеш төрләре бүленә.

11 нче таблица

№ п/п	Торак төзелеше тибы	Төзелеш характеристикалары
1	Азкатлы торак төзелеше	биеклеге 3 катка кадәр булган индивидуаль усадьба төзелеше; биеклектәге 3 катка кадәр блокланган торак йортлар белән төзү; биеклеге 4 катка кадәр булган күпфатирлы торак йортлар төзү
2	Урта катлы торак төзелеше	5-8 катлы күпфатирлы торак йортлар төзү
3	Күп катлы торак төзелеше	биеклеге 9 каттан һәм аннан да югарырак булган күпфатирлы торак йортлар төзү

Торак төзелешенең төрләрен бүлеп бирү, аларны оештыруга карата таләпләрне билгеләү авыл җирлегеннән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре белән гамәлгә ашырыла.

5.3.3. Торак пунктларда торак төзүнең норматив параметрлары СНиП 2.07.01-89 бүлеге таләпләре нигезендә билгеләнә. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү»темасына түгәрәк өстәл узды.

5.4. Авыл җирлеге халкының мәдәният, массакүләм ял, ял, физик культура һәм массакүләм спорт объектларында норматив ихтыяҗын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.4.1. Авыл җирлеге халкының мәдәният, массакүләм ял, ял, физик культура һәм массакүләм спорт объектларында норматив ихтыяҗын билгеләүне халыкның төрле социаль-демографик төркемнәренә булган ихтыяҗларын канәгатьләндерү зарурилыгы нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк.

5.4.2. Әлеге объектларны урнаштыру башка шундый ук объектларның якынлыгын, транспорт элемтәләрен оештыруны, урамнар, юллар һәм җәяүлеләр юллары челтәре белән үзара бәйләнешне исәпкә алып башкарылырга тиеш.

5.4.3. Мәдәният, массакүләм ял, ял, физик культура һәм массакүләм спорт объектларын урнаштыру өчен җир кишәрлекләре күләмен проектлау биреме нигезендә кабул итәргә кирәк.

5.4.4. Физик культура һәм массакүләм спорт объектларын белем бирү мәктәпләренең һәм башка уку йортларының, ял һәм мәдәният учреждениеләренең спорт объектлары белән бергә алып бару рөхсәт ителә.

5.5. Мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.5.1. Яңа төзелешне гамәлгә ашырганда телекоммуникация системаларын, эфир цифрлы телевидениене күмәк кабул итү системаларын урнаштыруны һәм бер үк вакытта өч элемтә операторы тарафыннан хезмәт күрсәтү өчен кирәкле булган ябык эчке коммуникацияләр буенча йорт эчендәге элемтә челтәрләрен урнаштыруны күздә тотарга кирәк.

5.5.2. Мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектларын урнаштыру өчен җир кишәрлекләре мәйданын 12 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк. к размещению объектов информатизации и связи

12 нче таблица

№ п/п	Объект атамасы	Участок мәйданы
1	Почта элемтәсе бүлеге	700 – 1200 кв. метр
2	Автомат телефон станциясе	0,25 га
3	Автоматик телефон станциясе	0,3 га
4	Концентратор	40 – 100 кв. метр
5	Терәк-көчәйтү станциясе	0,1 – 0,15 га
6	Блок-чыбыклы тапшырулар станциясе	0,05 – 0,1 га
7	Тавыш трансформатор подстанциясе	50 – 70 кв. метр
8	Кабельле телевидениенең техник үзәге	0,3 – 0,5 га

5.5.3. Элемтә предприятиеләре биналарын, зарарлы, коррозия-актив, күңелсез сөрүлек матдәләре һәм тузаннары бүлеп бирү чыганагы булган күрше предприятиеләргә яки технологик процесслы объектларга карата, аларның санитар-яклау зоналарыннан читтә урнаштыру зарур.

5.5.4. Элемтә линияләрен урнаштыру «элемтә линияләре өчен җир бүлеп бирү нормалары» СН 461-74 таләпләренә туры китереп башкарылырга тиеш.

5.6. Авыл җирлеге халкының көнкүреш калдыкларын җыю һәм чыгару объектларында норматив ихтыяҗын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.6.1. Торак пунктларның торак зоналарында автомобиль транспорты өчен подъездлар белән тәэмин ителгән каты көнкүреш калдыкларын җыю өчен контейнер мәйданчыклары урнаштыруны күздә тотарга кирәк.

5.6.2. Контейнер мәйданчыкларының тиешле күләмен билгеләү өчен, контейнерлардан файдаланучы халык саныннан, калдыклар җыелу нормасыннан, калдыкларны саклау срокларыннан чыгып эш итәргә кирәк. Контейнерларның исәп-хисап күләме алар оешкан чорда калдыкларны фактта туплауга туры килергә тиеш.

5.6.3. Көнкүреш калдыкларын җыю нормалары күрсәткечләрен СП 42.13330.2011 СНиП 2.07.01-89*таләпләренә туры китереп кабул итәргә кирәк. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү» темасына "түгәрәк өстәл" үткәрелде.

5.6.4. Җыелган көнкүреш калдыкларының исәп-хисап санын даими (һәр 5 ел саен) факттагы мәгълүматлар буенча ачыкларга кирәк.

13 нче таблица

Көнкүреш калдыклары төрләре	**Елына 1 кешегә көнкүреш калдыклары саны**	
	кг	**литр**
Каты: суүткәргеч, канализация, үзәк җылылык һәм газ белән тәэмин ителгән торак биналардан; башка торак биналардан	190 – 225 300 – 450	900 – 1000 1100 – 2000
Иҗтимагый биналарны исәпкә алып, каты көнкүреш калдыкларының гомуми саны	280 – 300	1400 – 1500
Сыек калдыклар (канализация булмаганда)	–	2000 – 3500

5.6.3. Контейнер мәйданчыкларын торак йортлардан, балалар, дәвалау-профилактика учреждениеләреннән, спорт мәйданчыкларыннан һәм халык ял итә торган урыннардан кимендә 20 метр ераклыкта урнаштырырга кирәк.

5.6.4. Бер мәйданчыкта урнашкан чүп-чар өчен контейнерлар саны 5 контейнердан артмаска тиеш.

5.6.5. Торак төзелеш территориясендә сыек көнкүреш калдыкларын җыю өчен үзәкләштерелгән ташландык суларны агызу системасы белән тәэмин ителмәгән, ишегалды юынтыларын күздә тотарга кирәк.

5.7. Нормативларны билгеләү буенча тәкъдимнәр авыл җирлеге халкының төзекләндерү һәм яшелләндерү объектларында, күрсәтелгән объектларны урнаштыруга булган ихтыяҗлары

5.7.1. Торак пункт төзелеше чикләрендә төрле билгеләнештәге яшелләндерелгән территорияләрнең чагыштырма авырлыгы (төзелеш территориясенең яшелләндерелгән булуы) 55% тан да ким булмаска тиеш.

Төрле билгеләнештәге яшелләндерелгән территорияләр астында гомуми һәм чикләнгән территорияләрне, үзбушаткыч агач һәм куак үсентеләрен, торак пунктлар территорияләрендә урманнарны аңларга кирәк.

5.7.2. Торак пункттагы яшел үсентеләрне, аның планлаштыру структурасын һәм җирле шартларын исәпкә алып, бердәм система рәвешендә карарга кирәк.

Торак пунктның яңа территорияләрен проектлаганда һәм реконструкцияләгәндә гамәлдәге яшел үсентеләрне максималь рәвештә саклауны һәм куллануны күздә тотарга кирәк.

5.7.3. Гомуми кулланылыштагы яшелләндерү объектлары мәйданнарын түбәндәге күләмдә кабул итәргә кирәк: Парклар – 10 гектардан да ким түгел; бакча-3 гектардан да ким түгел; скверлар-0,5 га.

5.7.4. Торак пунктлар территориясендә төзекләндерү һәм яшелләндерү объектларын урнаштыру принциплары, объектларның параметрларын, СНиП 2.07.01-89*актуальләштерелгән редакциясе нигезендә, кабул итәргә кирәк.

5.8. Зиратларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.8.1. Бу бүлектә мәрхүмнең мәетен яки җәсәдләрен бирү юлы белән җирләү юлы белән традицион күмелгән зиратларны урнаштыруга карата таләпләр һәм рекомендацияләр китерелә.

5.8.2. Зират өчен җир участогы күләме 40 гектардан артмаска тиеш.

5.8.3. Зиратны урнаштырганда халык санының перспективалы үсешен, үлем коэффициентын, гамәлдәге зиратларның булуын, җир участогы нормасын исәпкә алырга кирәк.

5.8.4. Зиратларны торак пунктларның торак төзелеше территориясенә карата аерым яктан урнаштырырга кирәк.

5.8.5. Яңа җирләү урыннары булдыру, гамәлдәге җирләү урыннарын реконструкцияләү экологик һәм санитар-гигиена экспертизасы уңай бәяләмәсе булганда мөмкин.

5.8.6. Авыл зиратларын торак, җәмәгать биналарыннан, спорт-сәламәтләндерү һәм санатор-курорт объектларыннан кимендә 50 метр ераклыкта урнаштырырга кирәк.

5.8.7. Зират өчен бүлеп бирелгән Участок түбәндәге таләпләргә җавап бирергә тиеш: торак пункттан, ачык сулыклардан һәм сулыклардан читкә тайпылу; су басу зонасыннан читтә урнашу; грунт суларының максималь торышы булган җир өслегеннән 2,5 метрдан да ким булмаган грунт суларының торышы дәрәҗәсенә ия булу;

коры, пористая туфракка (супесчанка, Комлы) 1,5 метр тирәнлектә һәм аннан да түбәнрәк, туфракның дымлылыгы 6-18% чикләрендә.

5.8.8. Зиратлар территориясендә юл челтәрен, су сибү системасын, шахталар коеларын, тышкы яктылыкны күздә тотарга кирәк.

5.8.9. Җирләү участокларының күләмен 14 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

14 нче таблица

Бер урында бер дәрәҗәдә җирләү саны	**Җирләү участогы күләме**	
	Киңлек, метрларда	**Озынлык, метрларда**
1	1,0	2,0
2	1,8	2,0
3	2,6	2,0
4	3,6 / 1,8	2,0 / 4,0
5	2,6	4,0
6	2,6	4,0

6. ИСӘП-ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН НИГЕЗЛӘҮ БУЕНЧА МАТЕРИАЛЛАР

6.1. Нормативлар түбәндәге норматив хокукый актлар таләпләренә туры китереп әзерләнде:

29.12.2004 ел, №190-ФЗ Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексы; 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ «оешманың гомуми принциплары турында " Федераль закон җирләү һәм җирләү эше турында " 12.01.1996 ел, № 8-ФЗ Федераль закон;

«Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында» 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы;

"Иҗтимагый инфраструктура, социаль хезмәт күрсәтүләр белән тәэмин итүнең социаль гарантияләре дәрәҗәсен билгеләү турында" Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының карары 2014 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы карары (30.05.2013 елга үзгәрешләр белән) белән расланган.

6.2. Нормативларны әзерләгәндә файдаланылды түбәндәге норматив документлар:

СП 42.13330.2011 актуальләштерелгән редакциясе СНиП 2.07.01-89*. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү»;

СП 31.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе СНиП 2.04.02-84 * " су белән тәэмин итү. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар»;

СП 32.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе СНиП 2.04.03-85* «Канализация. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар»;

СП 59.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе СНиП 35-01-2001 " биналар һәм корылмаларның аз хәрәкәтләнүче халык төркемнәре өчен үтемлелеге»;

СанПин 42-128-4690-88 «торак урыннар территорияләрен карап тотуның санитар кагыйдәләре»;

СанПиН 2.1.1279-03 «урнаштыруга, төзелешенә һәм карап тотуга гигиеник таләпләр";

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының кайбер карарларына үзгәрешләр кертү турында " 2010 ел, 30 декабрь, 1089 нчы карары

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 19.10.1999 ел, № 1683-р күрсәтмәсе белән расланган Социаль инфраструктура объектлары турында;

"Россия Федерациясендә зиратларны җирләү һәм карап тоту тәртибе турында тәкъдимнәр»;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 ел, 27 декабрь, 1071 нче карары белән расланган Татарстан Республикасының шәһәр төзелешен проектлаштыру буенча республика нормативлары;

Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районының шәһәр төзелеше проектлаштыруның җирле нормативлары.

6.3. Нормативларны әзерләгәндә авыл җирлегенең административ-территориаль корылышы, авыл җирлегенең социаль-демографик составы һәм халык тыгызлыгы, табигать-климат шартлары исәпкә алынды;

Ульяновка авыл җирлегенең һәм Чирмешән муниципаль районының социаль-икътисадый үсеш программалары;

авыл җирлегенең социаль-икътисади үсеше фаразы; җирле үзидарә органнарының һәм кызыксынган затларның тәкъдимнәре.

6.4. Нормативларның төп өлешендә авыл җирлеге халкының тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән минималь дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм авыл җирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булу дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнгән җирле әһәмияттәге объектлар исемлеге Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 29.2 статьясындагы 4 өлешендә күрсәтелгән таләпләре, шулай ук нормативлар проектын эшләү буенча техник задание белән билгеләнгән.